מהדורה למורה – יחידה 4: גיאוגרפיה אנושית – אוכלוסייה והתיישבות

- מטרה: להבין מהי גיאוגרפיה אנושית · להכיר נתונים בסיסיים על אוכלוסיית העולם וישראל · לחשב צפיפות אוכלוסין פשוטה
- ⏱️ זמן מומלץ: 30 דקות
- מסלול: עולים · כיתות ה׳–ו׳
- הפעילות באתר: https://geografia-hey-vav.sites.tab.bot/u4.html

הנחיות להפעלה

- אפשר לעבוד בזוגות. בסיום – בדיקה משותפת בעזרת מפתח התשובות.
- הפעילות האינטראקטיבית המקבילה נמצאת באתר: https://geografia-hey-vav.sites.tab.bot/u4-play.html
- בגרסה זו: שפה פשוטה ומשפטים קצרים, ומילון קטן בתחילת הדף. מומלץ לעבור על המילון יחד לפני התרגול.

מפתח תשובות

חלק	#	תשובה
חלק א׳	1	ה – יישוב גדול וצפוף עם שירותים רבים
	2	א – יישוב שיתופי – מחליטים יחד
	3	ג – לכל משפחה משק משלה
	4	ב – יישוב קטן שתושביו בוחרים לחיות כקהילה
	5	ד – יישוב כפרי, לרוב עם מסורת ארוכה של חקלאות
חלק ב׳	1	ד – 1,000 לקמ״ר
	2	ד – 50
	3	ג – 500 על 1 קמ״ר
חלק ג׳	1	נכון
	2	לא נכון – הנגב מאוכלס בדלילות; המרכז צפוף.
	3	נכון

חלק	#	תשובה
	4	לא נכון – היא גדלה ביותר מפי 3.
	5	נכון
חלק ד׳	מושך 🧲	מקור מים קרוב, מקומות עבודה, אדמה פורייה, אקלים נוח
	מרחיק 🚫	חום קיצוני, שטח תלול וסלעי, מחסור בדרכים, קור קיצוני ושלג כל השנה
חלק ה׳	1	ב – 6.1 מיליארד
	2	3
	3	אוכלוסיית העולם גדלה כל הזמן.
חלק ו׳	1	מים לשתייה ולחקלאות, דרכי תחבורה ומסחר, אדמה פורייה.
	2	גודל, צפיפות, שירותים, סוג עבודה, שטחים פתוחים.
חלק ז׳	—	סוג יישוב מוגדר, שלושה גורמים מושכים מנומקים, מבנה של מכתב

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

יחידה 4: גיאוגרפיה אנושית – אוכלוסייה והתיישבות – דף תרגול

קראו כל משימה בעיון. אפשר להיעזר בדף השיעור באתר ובמילון.

מילון קטן – מילים חשובות

מילה		הסבר פשוט
גיאוגרפיה אנושית		לימוד האנשים והיישובים במרחב
אוכלוסייה		כל האנשים שגרים במקום
ילודה		תינוקות שנולדים
תמותה		אנשים שנפטרים
הגירה		מעבר לגור במקום אחר
עלייה		הגירה של יהודים לישראל
ריבוי טבעי		נולדים פחות נפטרים
צפיפות אוכלוסין		כמה אנשים בכל קמ״ר

חלק א׳ – התאמת מושגים

מתחו קו בין כל מושג להסבר המתאים לו.

#		אות	
1	עיר	____	א. יישוב שיתופי – מחליטים יחד
2	קיבוץ	____	ב. יישוב קטן שתושביו בוחרים לחיות כקהילה
3	מושב	____	ג. לכל משפחה משק משלה
4	יישוב קהילתי	____	ד. יישוב כפרי, לרוב עם מסורת ארוכה של חקלאות
5	כפר	____	ה. יישוב גדול וצפוף עם שירותים רבים

חלק ב׳ – שאלות בחירה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. בכפר 3,000 תושבים על 3 קמ״ר. מה הצפיפות?

(א) 9,000 לקמ״ר (ב) 300 לקמ״ר (ג) 3 לקמ״ר (ד) 1,000 לקמ״ר

2. נולדו 80, נפטרו 30. מה הריבוי הטבעי?

(א) 30 (ב) 80 (ג) 110 (ד) 50

3. איזה אזור צפוף יותר: 500 איש על 1 קמ״ר או 500 איש על 10 קמ״ר?

(א) 500 על 10 קמ״ר (ב) שניהם אותו דבר (ג) 500 על 1 קמ״ר (ד) אי אפשר לדעת

חלק ג׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✓ ליד משפט נכון ו־✗ ליד משפט לא נכון. תקנו את המשפטים הלא נכונים.

#	משפט	נכון	לא נכון
1	רוב תושבי ישראל גרים ביישובים עירוניים.	◯	◯
2	הנגב הוא האזור הצפוף ביותר בישראל.	◯	◯
3	הגירה היא מעבר לגור במקום אחר.	◯	◯
4	אוכלוסיית העולם קטנה מאז 1950.	◯	◯
5	אנשים מעטים גרים באזורי הקוטב.	◯	◯

חלק ד׳ – מיון

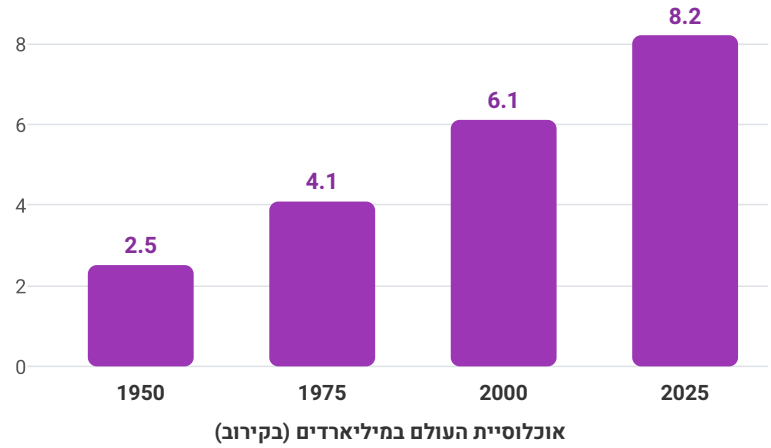
כתבו כל מילה בעמודה המתאימה.

קור קיצוני ושלג כל השנה · **אדמה פורייה** · **מקומות עבודה** · **חום קיצוני**

אקלים נוח · **שטח תלול וסלעי** · **מקור מים קרוב** · **מחסור בדרכים**

מושך ⊂	מרחיק ⊘

חלק ה' – קוראים גרף

אוכלוסיית העולם במיליארדים (בקירוב)

היעזרו באיור.

1. כמה אנשים חיו בעולם בשנת 2000 (בערך)?

א) 2.5 מיליארד ב) 6.1 מיליארד ג) 8.2 מיליארד

2. בין 1950 ל־2025 אוכלוסיית העולם גדלה בערך פי ____.

3. תארו במשפט אחד את המגמה בגרף.

חלק ו' – חשיבה והסבר

ענו במשפטים שלמים.

1. הסבירו למה ערים רבות בעולם נבנו לאורך נהרות או ליד חופים.

2. השוו בין יישוב עירוני ליישוב כפרי – כתבו שני הבדלים.

חלק ז' – משימת כתיבה

אתם צוות תכנון! בחרו מקום ליישוב חדש בישראל וכתבו מכתב קצר לוועדה: איפה תקימו אותו, איזה סוג יישוב יהיה, ומהם שלושה גורמים מושכים שבגללם בחרתם בו.

כרטיס יציאה

מושג אחד שלמדתי:

דוגמה אחת מישראל:

איך הרגשתי? 😀 🙂 😐